

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/72/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415215165
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4415215165.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcov: 1/ U. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. N., M. R. Q. XXXX/XX, 2/ S. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. N., N. bašta XX, 3/ Y. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. N., S. XX/B, všetci zastúpení Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou so sídlom A. N., Hlavné námestie 7, proti žalovaným: 1/ U. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. A. N., M. XXX/XXX, právne zastúpený Mgr. Helenou Farkašovou, advokátkou so sídlom A. N., N. bašta 1, 2/ KOOOPERATIVA poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 44, zastúpená JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, Advokátska kancelária FELIX NEUPAUER & PARTNERS so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov v prvom až treťom rade a žalovanej v druhom rade proti rozsudku Okresného súdu A. N. (ďalej len „súd prvej inštancie“ zo dňa 07. novembra 2018 č.k. 16C/43/2016-515 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“, takto

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania žalobcov v druhom a treťom rade **p o t v r d z u j e .**

II.V časti náhrady trov konania žalobcu v prvom rade, výrok IX. napadnutého rozsudku m e n í tak, že v časti náhrady majetkovej ujmy priznáva náhradu trov konania žalovaným v prvom a v druhom rade v rozsahu 50% voči žalobcovi v prvom rade, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím. V časti náhrady nemajetkovej ujmy tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým), súd prvej inštancie uložil žalovaným v prvom a v druhom rade zaplatiť žalobcovi v prvom rade sumu 663,88 eura, sumu 20 000 eur, žalobkyni v druhom rade sumu 5 000 eur, žalobkyni v druhom rade sumu 5000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Vo zvyšnej časti žalobu žalobcov v prvom až treťom rade zamietol. Žalobcovi v prvom rade, žalobkyni v druhom a treťom rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovaným, v prvom a v druhom rade.

1.1.Za preukázaný mal skutkový stav, podľa ktorého zistil, že žalovaný v prvom rade dňa 22. 07. 2013 o 10.55 hod. na ul. M. R. Q. v A. N. zaviniel dopravnú nehodu ako vodič osobného motorového vozidla zn. Renault Megane, evidenčného čísla A v dôsledku čoho zrazil chodkyňu, D. O., ktorá utrpela ťažké zranenia, ktorým dňa XX. XX. XXXX podľahla. Žalovaný v prvom rade bol trestným rozkazom vydaným Okresným súdom Nové Zámky dňa 08. 09. 2014, právoplatným dňa 30. 09. 2014, uznaný

vinným a odsúdený za zavinenie dopravnej nehody, na trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, ktorý podmienenečne odložil na skúšobnú dobu 4 rokov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu päť rokov. Poškodení boli s nárokom na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

1.1.1. Žalobca v prvom rade bol manželom poškodenej D. O., žalobkyne v druhom a v treťom rade boli jej dcéry. Žalobca v prvom rade si uplatňuje nárok na náhradu škody, spočívajúcej v nákladoch na zriadenie pomníka a hrobového miesta v sume 2650 eur a nemajetkovú ujmu z titulu zásahu do osobnostných práv podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka vo výške 50 000 eur. Žalobkyne v druhom a v treťom rade sú dcéry poškodenej D. O., v konaní si uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do osobnostných práv, každá vo výške 25 000 eur.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok súd prvej inštancie zdôvodnil ustanoveniami § 11, § 13 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 415, § 420 ods. 1, § 444, § 449 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 7 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“), článkom 1 ods. 2, článkom 3 ods. 1 Smernice Rady 76/166/EHS, článkom 1 ods. 1, článkom 3 Smernice Rady 90/232/EHS.

1.3. K pasívnej legitímácii žalovaného v druhom rade, súd prvej inštancie iba dodal, že touto otázkou sa podrobne zaoberal vo svojom predchádzajúcom rozsudku zo dňa 13. 02. 2017, ktorý bol uznesením odvolacieho súdu zo dňa 28. 03. 2018 č.k. 25Co 229/2017-446 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Správnosť záveru súdu prvej inštancie v prvom rozsudku, o danosti vecnej pasívnej legitímácie žalovaného v druhom rade, potvrdil aj odvolací súd v zrušujúcom uznesení, keď konštatoval, že súd prvej inštancie správne ustálil a po právnej stránke zdôvodnil, že nárok žalobcov v prvom až treťom rade na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je vo vzťahu k žalovanej v druhom rade, ako poisťovateľovi zodpovednej osoby daný a tento je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o povinnom zmluvnom poistení, je za škodu na zdraví potrebné považovať aj nemajetkovú ujmu.

1.4. V zmysle záverov odvolacieho súdu, vyslovenom v zrušujúcom uznesení, vychádzal z toho, že obaja žalovaní majú postavenie samostatných spoločníkov a nevznikla medzi nimi pasívna solidarita, v dôsledku čoho zaviazal na plnenie žalobcom oboch, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

1.5. Žalovaný v prvom rade, ako vodič motorového vozidla, ktorým zavinil dopravnú nehodu, mal predmetné motorové vozidlo iba požičané od vlastníka, nevykonával pre vlastníka vozidla (G. X.) žiadnu inú činnosť a vôbec nie podnikateľskú, preto je daná vecná pasívna legitímácia žalovaného v prvom rade.

1.6. V časti náhrady škody súd prvej inštancie, v zmysle intencií záverov uvedených v zrušujúcom uznesení, zaviazal žalovaných v prvom a v druhom rade na zaplatenie náhrady majetkovej škody v sume 663,88 eura. Napriek tomu, že žalovaný v prvom rade si uplatnil náhradu škody v celkovej výške 2650 eur, súd prvej inštancie postupom podľa § 2 ods. 2 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Nariadenie“), priznal žalobcovi v prvom rade náhradu škody vo výške 663,88 eura, keďže citované ustanovenie upravuje, že náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádzajú do tejto výšky bez uvedenia možnosti aplikácie iných právnych predpisov. Poukázal na irelevantnosť tvrdení žalobcov, že súd má ohľadom priznania výšky náhrady majetkovej škody vychádzať z výšky minimálnej mzdy, či sa má riadiť výškou odškodňovania pri leteckých nešťastiach.

1.7. K náhrade nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie sa stotožnil s tým, že smrť manželky žalobcu v prvom rade nastala v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného v prvom rade, čo je jednoznačne preukázané právoplatným trestným rozkazom. Taktiež je nesporná existencia tejto nemajetkovej ujmy, na ktorú majú žalobcovia v prvom až treťom rade nárok, keďže protiprávnym konaním žalovaného v prvom rade bolo zasiahnuté do ich základného práva na rodinný a súkromný život.

1.7.1. Žalobcovi v prvom rade priznal súd prvej inštancie nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20 000 eur. Zohľadnil 42 ročné spolužitie, citovú naviazanosť jeden na druhého, trávenie spoločného času. Po strate manželky vznikla u žalobcu v prvom rade najväčšia trauma, v dôsledku čoho trpí aj psychickými ochoreniami, ktoré sú provokované prežitou závažnou psychotraumou. Od augusta XXXX je psychiatricky liečený, je uzavretý do seba, ťažko znáša samotu, pribúdajú mu zdravotné problémy, má problémy nespavosťou, trápia ho myšlienky v súvislosti so smrťou manželky. Smrť manželky znáša ťažko, nakoľko bola zdravá, vitálna žena, netrpela žiadnymi závažnými zdravotnými problémami. Rodinný život zahrňuje, okrem iného, aj vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi. Žalobca

v prvom rade preukázal existenciu blízkych citových väzieb s nebohou manželkou, s ktorou tvorili harmonickú, plne fungujúcu rodinu, s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami bez akýchkoľvek nezhôd. Smrť manželky žalobcovi v prvom rade spôsobila zásadnú zmenu v jeho živote a nenávratne pretrhla doterajšie silné citové väzby, v dôsledku čoho žalobca v prvom rade stratil možnosť realizovať sa a naďalej rozvíjať rodinný život so svojou manželkou a jeho vzťah k vlastnej manželke ako najbližšiemu rodinnému príslušníkovi, s ktorým prežil najdlhšiu etapu svojho života. Priznal mu preto náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20 000 eur.

1.7.2. Žalobkyňa v druhom rade je dcérou iba zosnulej D. O., keďže pochádza z prvého manželstva, avšak žalobcu v prvom rade považovala za svojho otca, s ktorým vyrastala a žila v spoločnej domácnosti. K matke mala väčšiu citovú väzbu ako k žalobcovi a rovnako tak aj syn žalobkyne, teda vnuk nebohej. Smrť matky znášala veľmi ťažko, nakoľko k nej došlo tesne pred svadbou jej syna, na ktorú sa nebohá veľmi tešila, keďže sa mala stať aj prababkou. Tohto sa však nedožila. Tragická smrť matky, ktorá bola zdravá, vitálna, zásadným spôsobom zasiahla do jej života, ako aj do života jej syna, nenávratne popretfhalo doterajšie silné citové väzby matky a dcéry, v dôsledku čoho poškodená stratila možnosť realizovať a naďalej rozvíjať rodinný život. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie považoval náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5 000 eur za opodstatnenú.

1.7.3. Žalobkyňa v treťom rade je dcérou žalobcu v prvom rade a jeho nebohej manželky. Medzi ňou a matkou bola silná citová väzba, nakoľko od narodenia až do svojich 21. rokov žila s matkou a otcom, ktorí ju vždy podporovali, pomáhali jej s deťmi, dennodenne ich navštevovala, telefonoval im, veľa času trávil spoločne v záhrade. Zásah smrti matky je pre ňu zásadná zmena v živote, po jej smrti je všetko iné, jej otec veľmi zle znáša smrť matky, dennodenne chodievala za ním s nákupmi, so stravou a všetko mu zabezpečuje. Stratila možnosť realizovať a ďalej rozvíjať rodinný život so svojou matkou, s ktorým prežila etapu svojho života, vychovala ju a tým je teraz život žalobkyne výrazne ochudobnený. Súd prvej inštancie priznal žalobkyňi v treťom rade výšku nemajetkovej ujmy v sume 5 000 eur.

1.8. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“) a priznal ich každému žalobcovi v prvom až treťom rade osobitne v rozsahu 100% podľa § 262 odsek 1 CSP, že v danom prípade, pokiaľ sa jedná o náhradu nemajetkovej ujmy, pri ktorej súd nevyhovel žalobcom vo výške 100% ich nároku, ale prisúdil im určitú časť z ich nároku, v takýchto prípadoch má žalobca právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdennej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania z prisúdennej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten úspech vo veci, ako je uvedené vyššie, sa skúma, čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Typickým príkladom tohto zdôvodnenia je žaloba o ochranu osobnosti s nárokom na peňažné zadostučinenie, ktorou sa žalobca domáha zaplata nemajetkovej ujmy ako je to aj v danom prípade a súd vyhodnotil žalobu ako dôvodnú, žalobcovi však prisúdil menšiu sumu, než akú si uplatnil, teda 20 000 eur, čo je sudcovským právom a vo zvyšku, do sumy 30 000 eur žalobu zamietol, u žalobkyň v 2. a 3. rade súd prisúdil 5 000 eur a vo zvyšku, do sumy 20 000 eur žalobu zamietol. Žalobcovia však boli nepochybne plne procesne úspešní čo do základu, a preto im súd priznal 100% nároku na náhradu trov konania z priznanej sumy. Zamietnuté časti nárokov žalobcov nie sú prejavom procesného úspechu žalovaného, ale iba dôsledkom úvahy súdu. Preto v danom prípade nemožno uvažovať o pomernom úspechu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením každému žalobcovi osobitným výrokom, keď mu konkrétne prizná výšku náhrady trov konania vyčíslenú v peniazoch, podľa ustanovenia § 262 odsek 2 CSP.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním žalovaní v prvom až treťom rade a to v zamietajúcej časti. Nesúhlasia s výškou náhrady tak majetkovej, ako aj nemajetkovej ujmy. Poukázali na rozdielnosť rozhodovania súdov Slovenskej republiky, na medializované kauzy politikov (U. X., Q., JUDr. S., H. C.), ako aj sudcov. Ďalej rozoberajú teóriu nemajetkovej ujmy, poukazujúc na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 2884/13 a na primerané finančné zadostučinenie. Namietajú, že súd prvej inštancie riadne nezdôvodnil výšku nemajetkovej ujmy, sú toho názoru, že aktuálne priznaná hodnota nemajetkovej ujmy je nielenže neodôvodnene nízka, ale v takejto výške má potenciál ďalšieho zásadu do práv poškodených (pre pociťovanú nespravodlivosť a porušenie práva na spravodlivý súdny proces v tom zmysle aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutie, predvídateľnosť práva, dodržanie zásady rovnosti).

2.1. Ďalej dôvodí tým, že vinník dopravnej nehody, teda zodpovedný subjekt, je známy, rovnako tak poisťovňa, v ktorej bolo vozidlo poistené a výška žalovanej sumy nie je likvidačná ani pre žalovaného v prvom, ani pre žalovaného v druhom rade. Vzhľadom na vek poškodeného nie je možné prihliadať len k jeho aktuálnej situácii, ale treba zohľadniť aj potencialitu jeho príjmov počas jeho života. Pritom je nepochybné, že ani plná výška priznanej nemajetkovej ujmy nevráti poškodeným manželku, matku a

už nikdy nevráti život do pôvodných koľají. Môže však následky zmierniť. Ďalej sa zaoberajú úvahami o najvyšších hodnotách. Poukazujú na skutočnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy by mala zmierniť následok, čo by sa možno čiastočne stalo, ak by bola poskytnutá bezodkladne. Dnes je zrejmé, že psychická ujma u žalovaného v prvom rade má progresívny charakter a ťažko možno hovoriť o konečnom stave. Jeho požiadavka na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur nie je neprimeraná, neprieči sa dobrým mravom ani okolnostiam a nie je neprimeraná postaveniu účastníkov. Jej výška korešponduje v komparácii so súčasnou a vtedajšou priemernou mzdou v Slovenskej republike a rovnako nie je zjavne neprimeraná ani s výškou jednorazovej náhrady, ako ju definuje § 94 zákona číslo 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

2.2. Taktiež žalobkyne v druhom a v treťom rade sa nestotožňujú s výškou nemajetkovej ujmy priznanou súdom. Je pravda, že na psychiatrii sa neliečili, čo neznamená, že svoju bolesť a stratu neprežívajú, že sa s ňou vysporiadali. Strata matky bolí a zraňuje dodnes, matka bola ich najbližším.

2.3. Žalobca v prvom rade namieta tiež zamietajúcu časť majetkovej škody, nepriznanie náhrady za zriadenie hrobového miesta v žalovanej čiastke je nesprávne, nespravodlivé a diskriminačné. Zriadiť dôstojné hrobové miesto za 663,80 eura sa dnes nedá, nedalo sa ani v roku XXXX, keď bežne pomník stojí 7 - 8 tisíc eur. Opätovne poukazujú na povinnosť súdu neprihliadať na pravidlá, čo i s právnou silou zákona, ktoré sú zjavne diskriminačné a nekorešpondujúce s realitou, teda v rozpore Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. so zákonom číslo 365/2004 Z.z.

2.4. Záverom dodávajú, že žalobcovia dostatočne preukázali, že s nebohrou tvorili normálnu rodinu, bez patologických stavov a prejavov, s normálnymi citovými väzbami a dobrými vzťahmi, v ktorej strata blízkej osoby všetkých členov rodiny trápi, bolí, ubližuje. Zhodne poukazujú na to, že nimi požadované výšky nemajetkovej ujmy sú primerané, neodporujú dobrým mravom ani iným kritériám, ktoré sú pre posúdenie ich nároku podstatné.

2.5. Namietajú, že nedostali odpoveď na svoje argumenty, ktoré formulovali v priebehu konania, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci zásadné.

2.6. Navrhujú zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, žalobcovi v prvom rade priznať titulom náhrady škody 2650 eur, titulom nemajetkovej ujmy sumu 50 000 eur, žalobkyňi v druhom rade titulom nemajetkovej ujmy sumu 25 000 eur a žalobkyňi v treťom rade titulom nemajetkovej ujmy sumu 25 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a to spoločne a nerozdielne žalovanými v prvom a v druhom rade.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním aj žalovaný v druhom rade vo vyhovujúcej časti výrokov III., V., VII, súvisiacich výrokov IX. až XI. Dôvodiac, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

3.1. Žalovaný v druhom rade opätovne, tak ako v priebehu celého konania, namieta svoju vecnú pasívnu legitimitáciu. Poukazuje na rozhodnutia súdov, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 60/2010, Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 18/XXXX, 3Cdo 176/2012. Keďže od roku 2001 nedošlo k žiadnej zmene relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy, nie je absolútne legitímny dôvod na zmenu výkladu príslušných zákonných ustanovení a ad hoc rozširovanie účelu zákona o povinnom zmluvnom poistení a jeho cieľov oproti tým, ktoré boli celkom jednoznačne a nesporne zamýšľané a stanovené samotným zákonodarcom. Postup OS potom nie je možné vyhodnotiť inak, ako snahu „zhojiť“ nečinnosť zákonodarcu priamou aplikáciou smerníc EÚ, pričom táto je vo vzťahu k žalovanému v druhom rade, vzhľadom na jeho súkromnoprávny charakter, vylúčená.

3.2. S poukazom na namietanú pasívnu legitimitáciu žalovaného v druhom rade, bolo zo strany súdu nevyhnutné dôsledne sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu, t.j. protiprávnosťou konania, vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania a to vo vzťahu k žalovanému v druhom rade a v kontexte celého zákona o povinnom zmluvnom poistení. Poukázal na rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo 32/2007, 2Cdo 73/2006. Vzhľadom k tomu, že poistnou udalosťou bola dopravná nehoda, zásah do osobnostných práv žalobcov nastal sprostredkovane, v dôsledku reakcie na už následky tejto dopravnej nehody, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou, ako takou, podľa § 5 ods. 1 písm. h/ zákona o povinnom zmluvnom poistení. Úmyslom a cieľom zákonodarcu pri koncipovaní tohto zákona nebolo krytie nemajetkovej ujmy pozostalých. Žalovaný v druhom rade je priamo zo zákona de facto aj de iure oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu) a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, keďže žalobcovia neboli účastníkmi dopravnej nehody. S uvedenou argumentáciou žalovaného v druhom rade sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal.

3.3. Rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke pasívnej vecnej legitimitácie žalovaného v druhom rade, pričom je rozsudok zaťažený aj inou vadou, keďže sa

súd prvej inštancie nevysporiadal s argumentáciou ohľadom nedostatku priamej príčinnej súvislosti nemajetkovej ujmy žalobcov v kontexte zákona o povinnom zmluvnom poistení vo vzťahu k žalovanému v druhom rade.

3.4. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu voči žalovanému v druhom rade zamietnuť.

3.5. Záverom namieta, že pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nezohľadnil úspech žalovaného v druhom rade vo vzťahu k priznávanej náhrade škody žalobcovi v prvom rade, ktorému priznal sumu 663,80 eura zo žalovaných 2 650 eur. Keďže pri nemajetkovej ujme sa pri trovách vychádza zo základu 2 000 eur, žalobcovi v prvom rade nemá byť priznaná náhrada trov konania.

4. Žalovaný v prvom rade k odvolaniu žalobcov v prvom až treťom rade iba uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný a správny.

5. Žalobcovia v prvom až treťom rade k odvolaniu žalovaného v druhom rade teoreticky sa zaoberajú pojmom „škoda“, uvádzajú rozhodnutia Súdneho dvora, tiež i v anglickom, či nemeckom jazyku, nestotožňujú sa s výkladom žalovaného v druhom rade o krytí aj nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia. Poukazujú na skutočnosť, že odpoveď na jeho námietky formulované v odvolaní, viacnásobne poskytol Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutia 8Cdo 6/2018, 1Cdo 117/2018, 7Cdo 154/2018, 8Cdo 177/2018, 5Cdo 95/2017. Žalovaný v druhom rade po zistení, že jeho dovolanie v druhovo rovnakej veci bolo pridelené na prejednanie Veľkému senátu NS SR, dovolanie zobral späť - vo veci 1VCdo 3/2018, zhodne postupovala aj Komunálna poisťovňa, zastúpená rovnakým právnym zástupcom, ako žalovaný v druhom rade v konania 1VCdo 2/2018 a 1VCdo 2/2018. Stabilnosti judikatúry v danej oblasti nasvedčujú rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6MCdo 1/2016, publikované v Zbierke stanovisk NS a rozhodnutí súdov SR, čiastka 8/2018 pod poradovým číslom 61.

5.1. K trovám konania, ktoré namieta žalovaný v druhom rade vo vzťahu k náhrade škody žalobcovi v prvom rade, odkazujú žalobcovia na nimi podané odvolanie, ktorým napádajú rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k výroku, ktorým súd zamietol nimi uplatnený nárok na náhradu škody prevyšujúci sumu 663,80 eura. Preto rozhodnutie o trovách konania priamo závisí od rozhodnutia v merite veci.

5.2. Navrhujú vyhovieť ich odvolaniu, nevyhovieť odvolaniu žalovaného v druhom rade a rozhodnúť o náhrade trov konania tak, že žalobcom v prvom až treťom rade bude priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu proti žalovaným.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalobcov v prvom až treťom rade, žalovaného v druhom rade, podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že tak odvolanie žalobcov v prvom až treťom rade, ako aj odvolanie žalovaného v druhom rade (okrem výroku o náhrade trov konania žalobcu v prvom rade v časti náhrady majetkovej škody), nie je opodstatnené, preto napadnutý rozsudok vo veci samej, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, okrem náhrady trov konania v časti majetkovej ujmy žalobcu v prvom rade, v ktorom výroku napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

6. Predmetom konania v danej veci bola žaloba žalobcov v prvom až treťom rade, ktorou sa domáhali náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka z dôvodu porušenia ich základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. K porušeniu tohto ich práva došlo v dôsledku úmrtia D. O., ktorá bola manželkou žalobcu v prvom rade, matkou žalobkýň v druhom a treťom rade.

6.1. Súd prvej inštancie v danej veci prvým rozsudkom dňa 13. februára 2017, ktorým priznal žalobcovi v prvom rade náhradu škody v sume 2 650 eur, náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40 000 eur a žalobkyniam v druhom a treťom rade náhradu nemajetkovej ujmy, každej po 10 000 eur. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním tak žalobcovia v prvom až treťom rade, ako aj žalovaná v druhom rade. Odvolací súd, rozhodujúc o podaných odvolaniach napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie uznesením zo dňa 28. marca 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V zrušujúcom uznesení odvolací súd zaujal záväzný právny názor, ktorým sa stotožnil s nárokom žalobcov v prvom až treťom rade s náhradou nemajetkovej ujmy žalovanými v prvom a v druhom rade, vzhliadol vecnú pasívnu legitimitáciu žalovaného v druhom rade, ktorý názor aj dostatočným a náležitým spôsobom odôvodnil. Taktiež sa stotožnil s nárokom na náhradu majetkovej škody žalobcovi v prvom rade, nestotožnil sa však s jeho výškou a ani s výškou náhrady nemajetkovej ujmy priznanej všetkým žalobcom.

6.1.1. Po doplnení dokazovania, riadiac sa záväzným právnym názorom odvolacieho súdu, súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného v prvom a v druhom rade k náhrade majetkovej

škody žalobcovi v prvom rade v sume 663,88 eura, k náhrade nemajetkovej ujmy v sume 20 000 eur, k náhrade nemajetkovej ujmy žalobkyniam v druhom a treťom rade každej v sume 5 000 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného a žalobcom v prvom až treťom rade priznal plnú náhradu trov konania.

6.2. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa nestotožnili žalobcovia v prvom až treťom rade, ktorí namietali výšku priznanej tak majetkovej, ako aj nemajetkovej ujmy a žiadali zmeniť napadnutý rozsudok a ich žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

6.2.1. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním aj žalovaný v druhom rade, namietajúc svoju vecnú pasívnu legitimitáciu pre dané konanie.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalobcami v prvom až treťom rade a žalovaným v druhom rade vo veci samej, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok aj podrobne, rozsiahle a v dostatočnej miere a správne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

9. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcom v prvom až treťom rade, odvolací súd poukazuje iba na svoje odôvodnenie uvedené uznesení zo dňa 28. marca 2018 č.k. 25Co 229/2017-446 a to tak v časti náhrady majetkovej ujmy, ako aj nároku žalobcov v prvom až treťom rade v časti náhrady nemajetkovej ujmy. Zároveň podľa ustanovenia § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd k podstatným námietkam, vznesenými odvolateľmi v podanom odvolaní, uvádza nasledovné dôvody:

9.1. V prejednávanej veci je nesporné, že v danej veci nárok žalobcov v prvom až treťom rade na náhradu nemajetkovej ujmy vznikol, čím sa odvolací súd zaoberal už v zrušujúcom uznesení. Zavineným konaním žalovaného v druhom rade došlo k zásahu do ich rodinného a súkromného života, keď pri dopravnej nehode zahynula ich manželka a matka. Touto udalosťou nesporne bolo zasiahnuté do ich základného ľudských práv, čo má za následok zmiernenie tejto udalosti satisfakciou, ktorá môže byť vyjadrená i finančným spôsobom. Spornou zostala otázka primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy.

9.2. Vychádzajúc z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom, neustanovuje zákon žiadne medze. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy však § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd musí pri voľnej úvahe však vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská. Maximálna čiastka peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať, je ohraničená výškou žalobcom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu (§ 79 ods. 1 OSP). Závažnosť ujmy sa posudzuje najmä z hľadiska „odčiniteľnosti“ takéhoto zásahu, keď je jednoznačné, že smrťou blízkej osoby dôjde k neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodinných a vôbec interpersonálnych vzťahov, keď takýto zásah je svojou povahou trvalý a neodstrániteľný. Základom úvahy súdu o výške nemajetkovej ujmy je zistenie takých skutočností, ktorú súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Súd je povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o úplné a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým zistená závažnosť majetkovej ujmy a zistené okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

9.2.1. V danom prípade sa súd prvej inštancie týmito zásadami riadil a pre náhradu deštrukcie rodinných vzťahov určil náhradu v peňažnej forme, a to žalobcovi v prvom rade v sume 20 000 eur, zohľadniac predovšetkým vek žalobcu, dlhodobé spolužitie s nebohcou manželkou, ich usporiadaný rodinný život, následné osamotenie a utrpenú ujmu, ktorú žalobca v prvom rade, ako pozostalý manžel, úmrtím manželky, utrpel. Žalobca v prvom rade sa s touto výškou nestotožnil a požadoval sumu 50 000 eur. K tejto odvolacej námietke, odvolací súd iba poznamenáva, že akákoľvek výška finančného

zadosťučinenia nemôže nahradiť život, ktorý vyhasol. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s veľmi podrobným odôvodnením tejto výšky (20 000 eur) nemajetkovej ujmy pre žalobcu v prvom rade, keď súd prvej inštancie sa vysporiadal s jeho utrpenou ujmu, deštrukciou rodinných vzťahov, následnou ujmu, ktorú žalobca v prvom rade, aj s poukazom na jeho vek, samotu, utrpel a dospel jednoznačne k záveru o primeranosti tejto finančnej satisfakcie. Odvolací súd na toto odôvodnenie napadnutého rozsudku v plnom rozsahu poukazuje. Poznomenáva iba, že nie je celkom jasné a zrejmé, ako by vyššia, resp. akákoľvek iná suma mohla prispieť k tomu, že žalobca v prvom rade nebude naďalej trpieť stratou blízkej osoby. Navyše dodáva, že táto suma je plne v súlade s rozhodovacou činnosťou vyšších súdnych autorít (napr. 2Cdo 19/2010, 2Cdo 164/2011).

9.2.2. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil taktiež aj s náhradou nemajetkovej ujmy žalobkyniam v druhom a treťom rade. Súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom vyrovnal a odôvodnil výšku náhrady žalobkyniam v druhom a treťom rade. Veľmi podrobne odôvodnil ich utrpenú ujmu, predovšetkým psychickú ujmu a primerane k tejto ujme určil výške náhrady nemajetkovej ujmy. Aj u týchto žalobkyň odvolací súd iba poznamenáva, že žiadna výška finančného odškodnenia im stratu matky nahradiť nemôže. V prípade finančnej satisfakcie (náhrady nemajetkovej ujmy) ide iba o zmiernenie týchto následkov, v žiadnom prípade nemôže v plnom rozsahu nahradiť stratu blízkej osoby. Odvolací súd po preskúmaní všetkých dôvodov uvedených súdom prvej inštancie, na ktoré ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP), dospel k jednoznačnému záveru o primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyniam v druhom a v treťom rade.

9.2.3. K náhrade nemajetkovej ujmy odvolací súd už len dodáva, že náš právny poriadok nemá ustanovenia, ktoré by presne určovali výšku priznanej nemajetkovej ujmy alebo stanovovali pravidlá jej matematického výpočtu v tom, ktorom prípade porušenia práv vyplývajúcich z ochrany osobnosti. Určenie príslušnej výšky nemajetkovej ujmy nie je vecou exaktného matematického výpočtu, ale voľnej úvahy súdu, v rámci ktorej zvažuje závažnosť spôsobenej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Skutočnosť, že žalobcovia v prvom až treťom rade s názorom súdu prvej inštancie ohľadom výšky priznanej peňažnej náhrady za spôsobenú nemajetkovú ujmu nesúhlasia, nie je dostatočnou bázou pre tvrdenia o nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia.

9.2.4. Odvolací súd k námietke žalobcov o priznaní vyššej sumy náhrady nemajetkovej ujmy v iných prípadoch ochrany osobnosti iba poznamenáva, že každú vec ochrany osobnosti je nevyhnutné posudzovať individuálne, a to predovšetkým vzhľadom na špecifické problémy a otázky v jednotlivých veciach, a už vôbec nie je možné porovnávať priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v iných súdmi prejednávaných prípadoch (politikov, či iných verejne známych osôb), nakoľko aj v týchto prípadoch je potrebné ujmu posudzovať individuálne. Preto nie je možné paušalizovať výšku ujmy, nakoľko táto je v každom jednom prípade jedinečná a nie je na mieste, aby sa súd prvej inštancie vôbec zaoberal inými prípadmi, v ktorých bola náhrada nemajetkovej ujmy priznaná aj vo vyšších sumách.

9.3. K náhrade majetkovej škody sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, nakoľko svoj názor vyslovil už v zrušujúcom uznesení a súd prvej inštancie sa týmto názorom v plnom rozsahu riadil. Odvolací súd preto poukazuje na odôvodnenie výšky náhrady majetkovej škody uvedenej v uznesení zo dňa 28. marca 2018 č.k. 25Co 229/2017-446.

9.4. Z vyššie uvedených dôvodov a s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd odvolanie žalobcov v prvom až treťom rade a námietky vznesené v tomto odvolaní, vyhodnotil ako nedôvodné.

10. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním i žalovaný v druhom rade, ako poisťovateľ, ktorý sa tak v priebehu celého konania, ako aj v podanom odvolaní, nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, vyjadreného v zrušujúcom uznesení o jeho vecnej pasívnej legitímácii. Tento dôvod je jediným dôvodom aj podaného odvolania, ktorým napadol rozsudok súdu prvej inštancie v tomto konaní. Odvolací súd sa v plnom rozsahu, tak ako už uviedol, stotožnil so záverom súdu prvej inštancie a v tejto súvislosti poukazuje tiež na svoj názor vyjadrený v zrušujúcom uznesení.

10.1. Dodáva, že eurokonformný výklad prichádza do úvahy predovšetkým vtedy, ak je vnútroštátny predpis nepresný a necháva súdnemu orgánu priestor pre úvahu, resp. eurokonformná interpretácia môže poslúžiť na účely vyplnenia medzery vnútroštátneho právneho predpisu ustanoveniami práva Únie. Vnútroštátny súd, ktorý aplikuje vnútroštátne právo, je pritom povinný vykladať ho čo najviac v zmysle znenia a cieľov smernice, aby sa dosiahol smernicou sledovaný účinok. Zásada eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva platí nielen v prípade vnútroštátnych ustanovení osobitne prijatých na vykonanie smernice, ale vzťahuje sa na vnútroštátne právo ako celok, vrátane vnútroštátnej judikatúry. Vnútroštátne orgány aplikácie práva majú pritom v rámci svojich právomocí vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, aby sa zabezpečila úplná účinnosť smernice a

dosiahnutie jej cieľa, bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok.

10.2. Aj s poukazom na vyššie uvedené závery, je potom potrebné zdôrazniť, že z hľadiska výkladu smerníc Rady 72/166/EHS, č. 84/5/EHS, č. 90/232/EHS, je potrebné ustáliť len taký právny záver, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, pretože jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo, a to v ustanovení § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ súd prvej inštancie ustálil, že žalovaný v druhom rade je v danom spore pasívne legitimovaným subjektom, dospel k správne právnemu záveru, poukazujúc pritom súčasne na ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. z ktorého vyplýva všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby. Námietku odvolateľa v tomto smere odvolací súd vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

10.3. Odvolateľ v podanom odvolaní poukazuje na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a to sp.zn. 3Cdo 176/2012, 4 Cdo 168/2009, 3 Cdo 18/XXXX, v ktorom sa uvádza rozdielne stanovisko od názoru tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu.

10.4.1. K tejto námietke odvolací súd iba poznamenáva, že nejde o publikované judikáty Najvyššieho súdu SR v zbierke rozhodnutí, prijaté kolégium NS SR, ale iba o rozhodnutia v jednotlivých veciach, ktorými nie je súd viazaný. Nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v zbierke (ďalej len „nepublikované rozhodnutie“) a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v zbierke (ďalej len „publikované rozhodnutie“). Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) najvyššieho súdu v individuálnej, ním prejednávanej veci, názor vyjadrený v publikovanom rozhodnutí, je zároveň zovšeobecňujúcim názorom (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov. Názor vyjadrený v nepublikovanom rozhodnutí sa v tomto zmysle prípadne (ak vec prejednávajúci senát dospeje k záveru, že sú pre to splnené podmienky), môže odkloniť či odchýliť od názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí, tým, ale ešte bez ďalšieho nedochádza k „prekonaniu“ názoru, na ktorom spočíva publikované rozhodnutie.

10.4.2. Odvolateľ poukazuje v odvolaní na „publikovaný“ rozsudok NS SR z 26. 09. XXXX sp.zn. 3Cdo 176/2012, zverejnený v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 9/2014 pod číslom 127, t.j. R 127/2014. Odvolací súd po preverení tohto tvrdenia iba poznamenáva, že v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 9/2014, stanoviská a rozhodnutia vo veciach občianskoprávných sa pod číslom 127 nachádza rozhodnutie s právnou vetou: „Právne závery úradného rozhodnutia nemožno považovať za exces, v dôsledku ktorého by úradné rozhodnutie zasahovalo do osobnosti fyzickej osoby (sp.zn. 3 Cdo 176/XXXX)“, ktoré sa však vôbec netýka problematiky náhrady nemajetkovej ujmy pri ochrane osobnosti v dôsledku porušenia práva na súkromný a rodinný život. Z tohto dôvodu námietku odvolateľa vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

10.5. Podľa odvolateľa, od roku 2001 nedošlo k žiadnej zmene relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy. Je pravdou, že k legislatívnej zmene zákona o povinnom zmluvnom poistení, resp. iným právnych noriem, upravujúcich nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nedošlo. Avšak pri posudzovaní predmetnej právnej otázky pasívnej legitímácie žalovanej v druhom rade, je potrebné prihliadať i na ustálenú judikatúru vyšších tak vnútroštátnych, ako aj európskych súdnych autorít. V tejto súvislosti v prvom rade nemožno opomenúť rozsudok Súdneho dvora Európskej Únie C-22/12 vo veci M. z XX. októbra XXXX, v ktorom Súdny dvor vyslovil záver, že príslušné ustanovenia smerníc, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za ujmu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Na závery uvedené v tomto rozsudku Súdneho dvora nadviazal najvyšší súd v rozsudku sp.zn. 6MCdo 1/2016 z 31. júla 2017 (uvedené rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 61/2018), kde vysvetlil, že pri výklade pojmu škoda pre účely zákona číslo 381/2001 Z.z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku. Najvyšší súd v tomto rozsudku vychádza z eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví, upraveného v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z., ktorý je súladný s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, prezentovaným

v jeho uznesení sp.zn. I. ÚS 474/2016. Na tieto rozhodnutia Súdneho dvora, ústavného súdu, ako aj najvyššieho súdu nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu a to sp.zn. 2Cdo 33/2017, 2Cdo 41/2018, 6Cdo 143/2017, 6Cdo 206/2017, 6Cdo 80/2018, 8Cdo 6/2018, 8Cdo 177/2018. Z uvedeného je zrejmé, že právny názor v otázke pasívnej legitímácie poisťovne uvedený v rozhodnutiach najvyššieho súdu z 31. marca 2016 sp.zn. 3Cdo 301/2012, z 20. apríla 2011 sp.zn. 4Cdo 168/2009 a z 15. mája 2017 sp.zn. 8Cdo 219/2016, boli jeho neskoršou judikatúrou prekonané. V otázke vecnej pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej pozostalými po obeti dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla treba preto za ustálenú rozhodovaciu prax považovať vyššie uvedený právny názor prijatý neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu. Rozhodnutia, na ktoré poukázala žalovaná, boli prekonané práve rozhodnutím najvyššieho súdu sp.zn. 6MCdo 1/2016 (R 61/2018).

10.6. V tejto súvislosti odvolací súd ďalej poukazuje na Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 646/2015-30 zo dňa 16. decembra 2015, sp.zn. I. ÚS 206/2015-25 zo dňa 29. apríla 2015, ktorými sťažnosť obchodnej spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna insurance Group odmietol ako zjavne neopodstatnené a uznesenie sp.zn. I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17. augusta 2016, ktorým taktiež sťažnosť obchodnej spoločnosť Wustenrot poisťovňa, a.s., odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Vo všetkých týchto rozhodnutiach sa Ústavný súd Slovenskej republiky zaoberal namietaným porušením základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Predmetom konania vo všetkých súdených veciach bola náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým blízkym osobám po zomrelej obeti dopravnej nehody. Vo všetkých týchto rozhodnutiach konštatoval, že hoci Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13), umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V Slovenskej republike povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upravuje zákon č. 381/201 Z.z.. Súdny dvor rozsudkom vo veci sp.zn. C-277/12 z XX. októbra XXXX rozhodol, že: „Článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z XX. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti a článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej“.

10.7. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd aj túto námietku odvolateľa vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

11. Odvolateľ, žalovaný v druhom rade, ďalej v podanom odvolaní namieta absenciu príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, keďže žalobcovia neboli účastníkmi dopravnej nehody.

11.1. Odvolací súd, vyhodnociac otázku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného v druhom rade tak eurokonformným výkladom zákona o povinnom zmluvnom poistení, ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, ako aj judikatúrou vyšších súdnych autorít, sa s námietkou odvolateľa o absencii priamej príčinnej súvislosti medzi vznikom imateriálnej ujmy a dopravnou nehodou, nestotožnil.

11.2. Vzhľadom na vyššie uvedené zdôvodnenie vecnej pasívnej legitímácie žalovaného v druhom rade, za situácie, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, niet pochybností o príčinnej súvislosti medzi vzniknutou ujmom žalovaným v prvom až treťom rade a poistnou udalosťou. Žalovaný v druhom rade bol poisťovateľom motorového vozidla, ktorým bola nemateriálna ujma žalobcom spôsobená.

11.3. V tejto súvislosti odvolací súd uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 256/2012, ktoré bolo publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí v roku 2017 pod č. 13/2017, podľa ktorého poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku priamo proti poisťovateľovi (§ 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení). Poisťovateľ vykonávajúci povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba,

ktorá škodu priamo spôsobila. Poškodený môže priamo od neho požadovať na súde alebo mimo neho náhradu škody. Za situácie, že pod pojmom škoda je v zmysle eurokonformného výkladu potrebné rozumieť aj náhradu nemajetkovej ujmy, majú poškodení žalobcovia v prvom až v treťom rade nárok na uplatnenie náhrady tejto ujmy priamo u poisťovateľa, t.j. žalovaného v druhom rade. Námiетка odvolateľa o absencii priamej príčinnej súvislosti preto nie je opodstatnená.

11.Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vo veci samej podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Odvolací súd námietku odvolateľa, žalovaného v druhom rade, týkajúcu sa náhrady trov konania žalobcov v prvom rade v časti náhrady majetkovej škody, vyhodnotil ako opodstatnenú a dôvodnú.

12.1. Je pravdou, že žalobca v prvom rade si podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody v sume 2 650 eur (vyhotovenie pomníka a za hrobové miesto dvojhrobu). Súd prvej inštancie, podľa § 2 ods. 2 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., priznal žalobcovi náhradu majetkovej škody v sume 663,88 eura. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že žalobca v prvom rade bol v tejto časti konania úspešný v rozsahu 25,04%, zaokrúhlene 25%, neúspešný bol v rozsahu 75%, v ktorom rozsahu boli naopak úspešní žalovaní v prvom a v druhom rade. Kvalifikovaný úspech žalovaných v prvom a v druhom rade je potom 50%, v rozsahu ktorého majú nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v prvom rade, avšak iba v časti náhrady majetkovej škody.

12.2. V časti náhrady nemajetkovej ujmy, odvolací súd aj tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, nakoľko výška nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu a preto nie je možné brať pri rozhodovaní o náhrade trov konania do úvahy výšku žiadanej náhrady a výšku priznanej náhrady, pričom pri náhrade trov konania súd vychádza iba z výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

12.3. Z uvedených dôvodov preto v časti nároku náhrady majetkovej škody žalobcu v prvom rade, odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a v časti náhrady trov konania z titulu nemajetkovej ujmy tohto žalobcu v prvom rade, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § ustanovení § 396 a § 255 ods. 2 CSP. Odvolací súd prihliadol na skutočnosť, že v danom prípade podali odvolanie obe strany sporu. Žalobcovia v prvom až treťom rade namietali priznanú výšku tak majetkovej, ako aj nemajetkovej ujmy, ako aj zamietajúcu časť, t.j. výroky napadnutého rozsudku číslo I., II., III., IV., V., VI. a VII.. Žalovaný v druhom rade namietal svoju vecnú pasívnu legitímáciu, výroku napadnutého rozsudku III., V., VII. a IX.. Keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vo veci samej potvrdil, ani jedna zo strán sporu nebola úspešná v odvolacom konaní, odvolací súd preto podľa § 255 ods. 2 CSP rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Zmena napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie iba v časti náhrady trov majetkovej škody, nemá vplyv na pomer úspechu a neúspechu strán sporu v danom konaní.

13.1. Odvolací súd vyhovel odvolaniu žalovaného v druhom rade v časti náhrady trov konania voči žalobcovi v prvom rade v časti náhrady majetkovej ujmy, avšak táto zmena napadnutého rozsudku nemá vplyv na rozhodnutie o náhrade trov konania vo veci samej. Išlo iba o nepatrný úspech žalovaného v druhom rade, na ktorý odvolací súd neprihliadol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).